

У зв'язку з розширенням арсеналу готових лікарських засобів рослинного походження на світовому і вітчизняному ринку актуальним є при вивченні фітотерапії студентами фармацевтичних факультетів оволодіння доказовими даними про ефективність, безпечність лікарських засобів рослинного походження для визначення їх фармакоекономічних показників. Проведений нами пошук у базах даних Kokrana, Medline і ВООЗ дозволив виявити монографії про 52 лікарські рослини, які вивчалися у рандомізованих дослідженнях і мають рівень доказів ефективності, безпечності при певних захворюваннях. Нами підготовлено методичні рекомендації для оволодіння студентами даних доказової медицини, фармакоекономіки про фітотерапевтичні препарати.

С.А. Сміян, канд.мед.наук, доцент,
Т.М. Грінкевич, канд.мед.наук, асистент,
О.І. Сміян, д-р мед.наук, професор

Сумський державний університет, м. Суми

ДО ПИТАННЯ ПРО ЯКІСТЬ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Сучасний конкурентноздатний вищий навчальний заклад (ВНЗ) повинен мати відлагоджену ефективну систему управління якістю підготовки спеціалістів, яка включає нові організаційні і методичні принципи рішення цієї проблеми.

На якість освіти у вищій школі, зокрема медичної, впливають численні чинники:

- Якість державних освітніх стандартів
- Зміст освітніх програм
- Рівень і якість довузівської підготовки абітурієнтів
- Кваліфікація педагогічних кадрів
- Матеріальна база освітньої установи
- Соціальна захищеність співробітників і студентів
- Зовнішні економічні умови
- Морально-психологічний клімат у навчальному закладі та ін.

Критерієм якості медичної освіти є здатність медичного ВНЗ виховувати у студентів потреби в постійній самоосвіті і самовдосконаленості, сформувати у них уміння застосовувати основні поняття, закони та закономірності, методи і засоби всіх дисциплін навчального плану в якості методологічних, теоретичних, організаційних і технологічних орієнтирів у майбутній професійній діяльності.

Великі завдання і необхідність їх вирішення стоять перед конкретним ВНЗ, який повинен проводити постійний моніторинг якості осві-

ти, щоб виявити ступінь і повноту реалізації державних освітніх стандартів, відповідність оперативних цілей діяльності ВНЗ стратегічним вимогам, що пред'являються до фахівця ринком праці, рівню можливості викладачів до підготовки конкурентоздатного спеціалісті.

На мікрорівні студента акцент необхідно зробити на готовності випускника до професійної діяльності, його професійних намірах на ринку праці, ступені його задоволеності освітнім процесом і результатами навчання у ВНЗ. На якість навчання у медичному ВНЗ впливають численні організаційні, методичні, технологічні, матеріально-технічні чинники, оцінка яких проводиться, зокрема, при атестації навчального закладу.

На якість медичної освіти впливають наступні чинники, а також підрозділи різного рівня, від яких залежить управління якістю освіти:

1. Рівень підготовки абітурієнтів з предметів природно-наукового напрямку, розвитку їх особистості, інтелектуальних можливостей.

2. Оснащення навчального процесу навчальним устаткуванням, підручниками і посібниками, науковою літературою, обчислювальною і організаційною технікою.

3. Організація навчального процесу на кафедрах, використання нових ефективних педагогічних технологій.

4. Якість навчальних програм, навчальних посібників, дидактичних і методичних матеріалів.

Таким чином, якість медичної освіти — багатовекторний параметр, управління їм є багаторівневою системою, а отже, і контроль за якістю навчання повинен бути теж багаторівневим.

С.В.Попов, д-р мед. наук, професор
serevit712@mail.ru

Сумський юридичний університет, г. Суми

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ПОСЛЕДИПЛОМНОГО ОБРАЗОВАНИЯ ВРАЧЕЙ

Одним из важнейших атрибутов деятельности врача любой специальности является его продолжающееся и непрерывное медицинское образование (НМО). Оно является залогом успешной профессиональной деятельности и, самое главное, гарантом качества оказания медицинской помощи населению.

Традиционно в отечественной системе здравоохранения задача НМО и повышение уровня знаний врача осуществляется через циклы тематического усовершенствования и месячные предаттестационные